

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

„Acel vlăstar plantat în primăvară dă roade bune de un sfert de veac”

Implementarea Sistemului de Management al Calității în cadrul Academiei

Academia de Administrare Publică și-a asumat misiunea de a forma specialiști de înaltă calificare pentru serviciul public, capabili să utilizeze în mod corespunzător cunoștințele, abilitățile și atitudinile în folosul cetățenilor, în corespundere cu nevoile și așteptările acestora, în armonie cu propria dezvoltare intelectuală și spirituală. Misiunea Academiei este de a contribui cât mai substanțial și eficient la promovarea și menținerea valorilor general umane, valorilor unui stat de drept, printr-o ofertă calitativă de formare și pregătire profesională a personalului din serviciul public, precum și prin servicii de instruire de înaltă calitate, corelate cu standardele promovate la nivel european.

Asigurarea calității în-

seamnă crearea încrederii în rândul beneficiarilor, în sensul că instituția prestatoare de servicii de instruire trebuie să vină cu o ofertă de dezvoltare profesională care să răspundă așteptărilor acestora, să abordeze un management eficient și să utilizeze resursele umane, materiale și financiare în mod eficient.

În acest context, Academia a desfășurat în anul 2017 un șir de activități privind dezvoltarea și implementarea unui sistem modern și eficient de asigurare a calității în domeniul formării și dezvoltării personalului din autoritățile publice: studierea bunelor practici europene în domeniul managementului calității în instituțiile similare din țările baltice, România, Germania; elaborarea/modificarea/

actualizarea documentelor interne de planificare, coordonare, organizare, control și asigurare a calității pentru a le aduce în concordanță cu Standardul Internațional ISO 29990:2010 „Servicii de învățare pentru educația nonformală și formare profesională - cerințe de bază pentru furnizorii de servicii” și, într-un final, crearea și implementarea, începând cu anul 2018, a Sistemului de asigurare a calității proceselor de instruire.

Managementul calității în instruire, instituit și implementat în cadrul Academiei, constituie ansamblul de politici și instrumente, de măsuri aprobate la nivel instituțional, orientate spre asigurarea calității instruirii prin care se determină și se măsoară parametrii calității în toate domeniile de activitate. Managementul calității acoperă toate activitățile care asigură realizarea politicilor, obiectivelor și responsabilităților legate de calitate și le implementează prin planificarea, controlul și asigurarea calității și prin mecanismele de îmbunătățire continuă a calității instruirii.

Primele documente au fost aprobate de către Senat la 12.12.2017. Procedurile de sistem și proces au fost aprobate de către Consiliul Calității în ședința din 28.12.2017.

Ultimul document

(Continuare în pag. 3)

Academia de Administrare Publică

invită reprezentanții mediului academic, ai administrației publice, experți în domeniu pentru a participa la Conferința internațională științifico-practică „Teoria și practica administrării publice”, 25 de ani de elaborări teoretice și realizări practice în domeniul administrării publice, care își va desfășura lucrările joi, 17 mai, 2018.

Conferința va avea 6 ateliere de lucru:

1. Modernizarea administrației publice în contextul integrării europene;
2. Probleme actuale ale științei politice și parcursul european al Republicii Moldova;
3. Aspecte teoretico-practice privind edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice;
4. Tendințe ale managementului public în contextul creării unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere;
5. Rolul e-Guvernării în dezvoltarea durabilă;
6. Dezvoltarea profesională a personalului: teorie și practică.

Limbile de lucru ale conferinței: română, rusă, engleză.

Vă invităm să participați la conferință!

Pentru mai multe informații accesați site-ul AAP – www.aap.gov.md, sau la tel. 022-28-40-84

Întrevedere Igor Dodon – coraportorii APCE

Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a avut o întrevedere cu coraportorii Comisiei de Monitorizare a Aduării Parlamentare a Consiliului Europei, Egidijus Vareikis (Lituania) și Maryvonne

Blondin (Franța). În cadrul dialogului, șeful statului a informat partenerii europeni despre situația actuală în Republica Moldova și a relatat despre criza instituțională care constă în acțiuni ostile din partea coaliției de guvernare față de Președinția Republicii Moldova.

„La capitolul combaterii corupției, libertății presei sau reformei justiției, situația în țară e mult mai proastă decât acum 9 ani. Anume din acest motiv, gradul de încredere al populației Republicii Moldova în Uniunea Europeană a scăzut aproape de două ori, după ce actuala alianță „proeuropeană” a venit la putere, în 2009”, a mai spus șeful statului.

Coraportorii APCE au afirmat că instituția europeană intenționează să acorde ajutor pentru dezvoltarea țării noastre. Igor Dodon a mulțumit partenerilor europeni, îndemnându-i să ne ajute în realizarea și implementarea unor reforme adevărate în domeniul justiției.

x x x

În ajunul Sfințelor Sărbători Pascale, cuplul prezidențial a oferit cheile unei noi locuințe familiei Ursu din satul Ermoclia, raionul Ștefan Vodă.

„Soții Lidia și Veaceslav Ursu cresc 15 copii – 11 băieți și 4 fete, iar în această lună urmează să apară pe lume al 16-lea copil. Astfel, împreună cu soția, am decis să le oferim un sprijin și prin intermediul Fundației de Binefacere a Primei Doamne „Din Suflet” le-am procurat o casă spațioasă pe care și-o doreau foarte mult”, a declarat Igor Dodon.

Parlamentul a găzduit, recent, cea de-a VI-a Reuniune a Comitetului Parlamentar de Asociere UE - Republica Moldova. La ședința de lucru, coprezidată de deputatul Eugen Carpov și de eurodeputatul Andi Cristea, au participat președintele Parlamentului, Andrian Candu, eurodeputați și parlamentari din Republica Moldova, reprezentanți ai instituțiilor europene și ai Platformei societății civile.

În deschiderea reuniunii, președintele Parlamentului, Andrian Candu, a menționat importanța acestei platforme în ținerea pulsului pe evenimentele majore, legate de relația UE – Republica Moldova. Totodată, speakerul a vorbit despre activitatea Consiliului Parlamentar pentru Integrare Europeană. În context, Andrian Candu a spus că pe această platformă a fost aprobat primul Raport de progres privind activitățile Parlamentului Republicii Moldova în procesul de integrare europeană.

„60 de acte legislative de transpunere a legislației Uniunii Europene aprobate este o realizare în implementarea Acordului de Asociere de către Parlament. Desigur, la fel de mult contează și implementarea legilor”, a menționat Președintele Legislativului.

Coprezedintele din partea Parlamen-

Reuniunea Comitetului Parlamentar de Asociere UE - RM

tului Republicii Moldova, Eugen Carpov, a apreciat menținerea Moldovei în lista țărilor prioritare care beneficiază de suport din partea Parlamentului European.

La rândul său, eurodeputatul Andi Cristea a calificat reuniunea ca fiind una de bilanț în ajunul încheierii mandatului actualului Legislativ. Oficialul a enumerat printre cele mai importante acțiuni realizate ratificarea Acordului de Asociere, creșterea cotelor de export în UE, asistența macrofinanciară acordată etc. De asemenea, eurodeputatul a salutat inițiativa organizării la Chișinău a primei Conferințe interparlamentare de nivel înalt „Georgia, Republica Moldova și Ucraina: Parteneriatul Estic și provocările de securitate curente”.

Modificări și completări la Legea APL

Guvernul a aprobat modificări și completări la Legea privind administrația publică locală (APL), prin care va fi simplificată procedura de transmitere a bunurilor din proprietatea APL către subiecții de drept public.

Proiectul a fost elaborat în scopul înlăturării unor deficiențe depistate în cadrul normativ care reglementează posibilitatea de încheiere a actelor juridice de administrare și dispoziție a bunurilor din proprietatea unităților administrativ-teritoriale.

În prezent, unitățile administrativ-teritoriale sunt obligate să efectueze licitații publice la transmiterea tuturor bunurilor, indiferent de tipul tranzacției

și subiecții cărora urmează să le fie transmis bunul. Majoritatea consiliilor locale remarcă însă că, din perspectiva oportunității, operativității și eficienței, acest mecanism provoacă o serie de confuzii și dificultăți în aplicare.

Urmare a promovării respectivului proiect de lege, autoritățile publice locale vor putea încheia acte de dispoziție, de exemplu, de transmitere în arendă sau locațiune a bunurilor care aparțin administrațiilor publice locale, cum ar fi spitalele, școlile, oficiile Serviciului Stare Civilă, către subiecții de drept public, fără organizarea licitațiilor.

x x x

Cabinetul de miniștri a aprobat o hotărâre cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Investiții. Aceasta va fi creată prin fuziunea Organizației de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova și a Agenției Turismului și va fi subordonată direct Guvernului.

„Este o Agenție importantă și contăm pe o promovare adevărată, mult mai eficientă decât a fost până acum, fie că vorbim de serviciile turistice, fie că vorbim de atragerea investitorilor și prezentarea Republicii Moldova ca o destinație pentru investiții”, a spus Primul-Ministrul, Pavel Filip.

Implementarea Sistemului de Management al Calității în cadrul Academiei

(Sfârșit. Început în pag. 1)

în domeniul asigurării calității - **Manualul Sistemului de Management al Calității** - a fost aprobat de către Senatul Academiei. Menționez faptul că acest ultim document a fost elaborat în baza procedurilor documentate aprobate deja. Manualul este structurat în patru capitole: **Introducere, Politica în domeniul calității, Servicii de învățare, Managementul furnizorului serviciilor de învățare.**

În manual este prezentată descrierea generală a

Academiei, organigrama sistemului de management al calității, politica, principiile și domeniile de aplicare a Sistemului de management al calității în cadrul Academiei.

De asemenea, Manualul cuprinde informații referitor la serviciile de învățare: determinarea nevoilor de învățare, proiectarea și furnizarea serviciilor de învățare, monitorizarea și evaluarea furnizării serviciilor de învățare.

Un compartiment aparte este dedicat gestionării eficiente a servi-

ciilor de învățare, inclusiv managementul afacerilor, managementul financiar, managementul riscurilor, managementul resurselor umane, auditul intern. O importanță majoră se acordă satisfacției părților interesate, a beneficiarilor serviciilor de instruire, dar și a partenerilor Academiei în procesul de instruire.

Asigurarea calității proceselor de instruire nu este un proces static, ea are nevoie de cercetare, de inovare, de specialiști, de tehnologie, de organizarea adecvată a muncii, de dis-

ciplină, de creativitate, de resurse financiare.

Eforturile Academiei, în acest sens, au drept scop sincronizarea dezvoltării profesionale a personalului cu cele mai importante dezvoltări actuale și viitoare, fapt care ne oferă siguranța că implementând sistemul de management al calității în instruire, Academia va continua să dețină poziția de lider național în formarea specialiștilor de înaltă calificare pentru serviciul public și o să devină o instituție competitivă pe piața internațională a serviciilor de instruire.

Aurelia ȚEPORDEI,
director al Departamentului dezvoltare profesională

Pe 29 martie 2018, a avut loc ședința de încheiere a Misiunii de audit intern a Sistemului de Management al Calității, care s-a desfășurat, în perioada 19 - 29 martie 2018, conform Programului de audit pentru anul 2018, aprobat de către Consiliul Calității al Academiei de Administrare Publică. Misiunea de audit a fost realizată de către echipa de auditori interni ai Sistemului de Management al Calității, constituită prin Ordinul Rectorului Academiei în componența: Oberșt Ala, consultant GIZ, auditor-șef SMC, Țepordei Aurelia și Butnaru Veronica, auditori SMC.

După cum a menționat Ala Oberșt, în această perioadă, în subdiviziunile Academiei au fost organizate 10 misiuni de audit intern, scopul cărora a fost de a determina cum au fost îndeplinite cerințele Sistemului de Management al Calității, stabilite prin documente

Misiunea de audit intern finalizată

interne aferente, precum și evaluarea funcționalității și eficacității SMC și identificarea oportunităților de îmbunătățire. Ca rezultat, au fost întocmite 10 rapoarte intermediare privind rezultatele misiunilor de audit intern. În linii generale, a accentuat raportorul, misiunile au arătat o implicare activă și inovativă a

colectivelor subdiviziunilor în cadrul auditului intern. Analiza activității subdiviziunilor a determinat măsurile care trebuie întreprinse în vederea pregătirii corespunzătoare pentru auditul extern de certificare.

Rectorul Academiei, Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, a subliniat că desfășurarea

auditului intern trebuie să fie un imbold pentru susținerea cu succes a auditului extern de certificare, în conformitate cu cerințele Managementului calității, ceea ce va oferi noi oportunități pentru perfecționarea procesului de studii în cadrul Academiei.

Cor. F.P.

Stagiu de practică în România

Una dintre activitățile de parteneriat și colaborare dintre Academia de Administrare Publică din Republica Moldova și Agenția Națională a Funcționarilor Publici din România este desfășurarea stagiului masteranzilor în autoritățile publice din România.

Mobilitatea academică a devenit deja o bună tradiție. Și studenții, care au susținut stagiul de practică în autoritățile publice din România, după revenirea la Academie, fiecare dintre ei și-a împărtășit opiniile referitor la stagiul efectuat.

Adriana PISTRUI,
specialist principal,
Casa Națională de
Asigurări Sociale,
program *Administrare publică*

- Pentru perioada stagiului de practică am fost repartizată în cadrul Ministerului Justiției din România. Pe parcursul stagiului, am înțeles posibilitatea aplicării cunoștințelor teoretice în practică, am deprins cum este să lucrezi într-o administrație publică ce se confor-

mează standardelor europene în care m-am integrat foarte bine, datorită specialiștilor cu care am colaborat, fiind foarte receptivi și pe înțelesul meu. Persoana responsabilă de stagiul, dl Alexandru Stan, director Direcție contencios administrativ, mi-a fost tot timpul alături pentru a-mi răspunde la întrebările pe care le-am avut, oferindu-mi răspunsuri și explicații în cunoștință de cauză, pe înțelesul meu.

Consider că acest stagiul de practică a fost o experiență plăcută și necesară, fiind o oportunitate de a coexista în interiorul unei autorități publice de renume internațional. Prin experiența de acolo am învățat lucruri care nu se pot desprinde de pe băncile facultății. Sunt convinsă că această experiență îmi va fi de un real folos în viitor.

- Stagiul de practică l-am efectuat în cadrul Ministerului Educației Naționale. A fost o perioadă scurtă, dar foarte utilă pentru mine fiindcă am avut posibilitatea să acumulez noi cunoștințe în domeniul de activitate, în educație. Și după încheierea stagiului, pot spune că am realizat obiectivele propuse, adică de a mă perfecționa în domeniile, precum asigurarea competenței aplicative a procesului de instruire, consolidarea cunoștințelor teoretice prin activități practice, formarea unor deprinderi practice în domeniul administrării publice, îmbunătățirea abilităților și competențelor funcționarilor publici, dezvoltarea unor mecanisme moderne și inovatoare de management al politicilor publice; implementarea activităților ce vizează profesionalizarea personalului din administrarea publică; schimbul de experiență

Lilia LAZARI,
șef Direcție educație,
turism și sport,
Consiliul raional Rezina,
program *Administrare publică*
și comparații, propuneri pentru
îmbunătățirea unor activități
ale administrației publice.

În concluzie, putem menționa că este o experiență binevenită ce va eficientiza procesul de activitate pentru noi, cei din administrația publică, precum și pentru Academia de Administrare Publică, ca un proiect de colaborare frumoasă și premisa calității studiilor.

- Eu mi-am făcut stagiul de practică în cadrul Arhivelor Naționale ale României, în municipiul București. Pe parcursul desfășurării stagiului am studiat experiența și practica de lucru a personalului instituției respective în domeniile legislației și fondurilor, a utilizării eficiente a sălilor de studii, a spațiilor de depozitare și metodele de lucru

Angelica BORODINA,
șef Serviciul municipal de
arhivă Bălți,
program *Administrare publică*

- Pentru perioada stagiului de practică am fost repartizat în cadrul primăriei sectorului 2 din mun. București. Cu toate că a fost o perioadă scurtă, datorită colegilor de peste Prut, care s-au implicat activ în acest schimb de experiență și mi-au acordat toată atenția, am înșusit cunoștințe noi privind managementul public, am avut posibilitatea să îmbin teoria cu practica, în calitatea mea de primar al satului Rădeni, raionul Strășeni. Îi sunt recunoscător și domnului Daniel Iordache, care mi-a fost tutore toate aceste zile, fiind tot timpul alături de mine pentru a-mi răspunde la întrebările apărute.

Am fost interesat și de cartelele de instruire în domeniul securității muncii și antiin-

ale colegilor din cadrul Biroului Arhive Administrative și Culturale condus de dr. Mirela Comănescu, șef de birou.

Am studiat structura organizatorică, Regulamentul de organizare și funcționare ale Ministerului de Interne, regulamentul intern, metoda de organizare a concursurilor de angajare a personalului și condițiile specifice.

Vreau să aduc sincere mulțumiri colectivului ANR condus de directorul dr. Ioan DRĂGAN, în special, dlor Petruța Burlacu, Vera Vasilov, care au avut bunăvoința să răspundă la subiectele abordate în cadrul studiului. Am convenit să întreținem relații de colaborare pentru a ne consulta reciproc în problemele ce țin de activitatea instituțiilor de arhivă.

cendiar și colegii mi-au oferit cu amabilitate aceste cartele, precum și alte documente ce țin de managementul public, care îmi vor fi de un real folos pentru a finaliza cu bine studiile de master la Academia de Administrare Publică, dar și în activitatea mea practică de zi cu zi la primăria Rădeni.

Petru RĂBDĂU,
primarul comunei Rădeni,
raionul Strășeni,
program *Management public*

În final, stagiarii au exprimat mulțumire conducerii Academiei de Administrare Publică, rectorului Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, lui Ion DULSCH, doctor, conferențiar universitar, director Departament studii superioare de master, pentru posibilitatea de a susține practica în instituțiile publice din România, ceea ce constituie un suport valoros pentru finalizarea studiilor și dezvoltarea profesională de mai departe.

Servicii de tineret – servicii pentru viitorul țării

În contextul implementării Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret pentru anii 2017-2022, care prevede consolidarea capacităților instituționale la nivel local, dezvoltarea și extinderea teritorială a serviciilor de tineret, astfel încât să fie sporit numărul de tineri beneficiari și atinsă o serie de obiective ale Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020, au fost încheiate noi Acorduri între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării cu APL II. La această temă am realizat un interviu cu Constantin ȚURCANU, consultant principal în Direcția tineret a Ministerului.

CORRESPONDENTUL:
Care sunt obiectivele Acordurilor de colaborare a Ministerului cu administrațiile publice locale de nivelul II privind dezvoltarea Centrelor de Tineret?

Constantin ȚURCANU:
Încheierea Acordurilor de parteneriat cu autoritățile publice locale de nivelul doi confirmă asumarea de către acestea a angajamentului de a dezvolta și a extinde acoperirea teritorială a serviciilor pentru tineri. Totodată, permite autorităților publice centrale și locale să asigure o planificare eficientă a exercițiului bugetar pe componenta de dezvoltare a serviciilor de tineret pe termen mediu.

Programul a fost lansat în noiembrie 2017, când au fost semnate primele Acorduri de parteneriat cu raioanele Anenii Noi, Cimișlia, Dubăsari, Edineț, Hîncești, Orhei, Sîngerei, Soroca, Ungleni, iar recent - cu raioanele Cahul, Criuleni, Fălești, Florești, Glodeni, Leova, Nisporeni, Ocnița, Rîșcani, Rezi-na și Strășeni.

Prin intermediul Programului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va acorda suport în cadrul a trei componente:

- dezvoltarea profesională a resurselor umane din cadrul centrelor de tineret;
- suportul prin dotarea cu tehnologii IT și mobilier pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a Centrelor de Tineret;
- suportul financiar pentru dezvoltarea Programu-

lui raional/municipal de granturi pentru finanțarea prin concurs a inițiativelor/proiectelor de tineret ale organizațiilor de tineret și grupurilor de inițiativă ale tinerilor.

Suportul financiar din bugetul de stat va constitui suma echivalentă cu alocațiile din bugetul autorității publice locale, dar care nu va depăși 100. 000 de lei anual.

La rândul lor, autoritățile publice locale de nivelul II vor crea/dezvolta și întreține cadrul instituțional de prestare a serviciilor de tineret, precum și vor dezvolta mecanismele de suport pentru implementarea inițiativelor acestora.

Eforturile și resursele umane, financiare, mobilizate în cadrul acestui program sunt orientate spre:

- sporirea nivelului de activism civic al tinerilor, inclusiv în rândul tinerilor cu oportunități reduse;
- consolidarea structurilor reprezentative ale tinerilor;
- diversificarea metode-

lor de acces la informație al tinerilor;

- intensificarea măsurilor de promovare a modului de viață sănătos în rândul tinerilor;

- extinderea serviciilor de educație nonformală.

În acest sens, obiectivul general de implementare a Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret până în anul 2022 îl constituie asigurarea calității și eficienței serviciilor de tineret, astfel încât acestea să fie accesibile pentru, cel puțin, 90% din tineri.

COR.: Ce înseamnă aceste acorduri pentru tinerii din localitățile raioanelor, oportunitățile ce le sunt oferite, cum vor beneficia aceștia de ele?

C. Ț.: Acordurile de parteneriat încheiate reprezintă un angajament asumat de autoritățile publice centrale și locale de a dezvolta serviciile de tineret ca acestea să fie accesibile tinerilor, inclusiv celor din localitățile de la periferia raioanelor.

Altfel spus, oferă posibilitatea tinerilor de a accesa

suport profesional de informare, consiliere, orientare profesională, petrecerea timpului liber, precum și dezvoltarea abilităților de participare la viața comunitară care vor contribui la o mai bună integrare socială și profesională, precum și la ridicarea gradului de participare și de responsabilitate civică a acestora.

Accesul tinerilor la servicii de tineret va fi posibil atât în cadrul sediului Centrului de Tineret, cât și la distanță.

Este important ca tinerii să comunice despre necesitatea lor atât Centrului de tineret, cât și autorităților publice. Evident că în fiecare UAT vor fi desfășurate acțiuni de informare despre oportunitățile oferite de Centrele de Tineret.

Totodată, în prezent, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării dezvoltă o platformă web conectată la o hartă interactivă care va orienta tinerii către cel mai apropiat/acesibil serviciu de care au nevoie.

Întru implementarea integrală a Programului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, prin intermediul Programului DCT 2022, urmează să încheie Acorduri de parteneriat cu toate raioanele din republică.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

O istorie a Academiei în file de ziar

Spicuiri din ziarul „Funcționarul Public”
2013

Ianuarie. „Funcționarul Public” a inaugurat rubrica „Academia de Administrare Publică: 20 ani de la fondare”.

În anul de studii 2012-2013, la masterat și-au făcut studiile, în premieră, peste o mie de audienți.

18 aprilie. La Universitatea „Andrei Șaguna” din Constanța, România, a avut loc Conferința de inaugurare a proiectului University collaboration network at the Black Sea – UNIVER.SEA-NET. Academia de Administrare Publică a fost reprezentată la eveniment de către prorectorul Oleg Balan.

De la fondarea Academiei, timp de 20 de ani, peste 4000 de persoane au devenit specialiști cu studii superioare postuniversitare și de masterat. În cadrul Academiei, și-au perfecționat calificarea circa 27000 de funcționari din autoritățile publice centrale și locale.

21 mai. A avut loc ședință festivă a colectivului cu ocazia împlinirii a 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, la care a participat Nicolae Timofti, președintele Republicii Moldova.

2014

Februarie. Vizită de lucru a unei echipe de experți ai Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Aprilie. Guvernul Republicii Moldova a aprobat noul statut al Academiei de Administrare Publică în conformitate cu prevederile Decretului Președintelui Republicii Moldova din 13 ianuarie 2014 privind reorganizarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova. Conform noului statut, instituția avea să se numească „Academia de Administrare Publică”, iar fondatorul acesteia a devenit Guvernul Republicii Moldova.

16 mai. Oleg BALAN, prim-prorector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar, a fost ales, în cadrul ședinței Senatului, rector al Academiei.

26 mai. Prin ordinul rectorului Academiei de Administrare Publică, Andrei GROZA, doctor în istorie, conferențiar universitar, a fost numit în funcția de prim-prorector al acestei instituții de învățământ superior.

6 iunie. Reprezentanții Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA) din București, România, Iordan Gheorghe Bărbulescu, profesor universitar, doctor, președintele Senatului, și Nicolae Toderaș, lector universitar, doctor, Departamentul Relații Internaționale și Integrare Europeană, au fost oaspeții Academiei.

12 septembrie. Pentru prima dată în Republica Moldova, la Academia de Administrare Publică, a avut loc susținerea tezei de doctor în științe administrative elaborată de doctoranda Tamara Gheorghiuța.

25 noiembrie. La Academie s-a desfășurat primul curs online prin internet în cadrul proiectului „Rețeaua de Colaborare a Universităților la Marea Neagră, UNIVER.SEA.NET”.

Absolvenții Academiei

Misiunea nobilă a Academiei

Valeriu NEMERENCO,
pretor al sectorului Buiucani,
mun. Chișinău

Vreau să fac un mic recurs în istorie. Fiind ales președinte al Comitetului executiv raional Frunze al municipiului Chișinău, în anul 1990, am fost antrenat în procesul trecerii de la o societate totalitară, „cu sclipiri” de democrație, la o societate democratică. Tot ce avea loc în Chișinău: multiple acțiuni, manifestări ale forțelor democratice și patriotice din republică, posibile grație condițiilor de libertate create de „perestroika” (restructurarea) gorbaciovistă, practic, se petrecea la Buiucani. Se ducea lupta dintre vechi și nou. Ca tânăr conducător, eram deseori lăsat de unul singur să decid, să aleg soluția de depășire a situației. Am trasat o serie de măsuri, care după trecerea anilor, s-au dovedit a fi corecte. În sectorul Buiucani se află Piața Marii Adunări Naționale, Parlamentul, Președinția, Guvernul, alte instituții de stat.

Noi, tinerii conducători, precum și cei mai în vârstă, trebuia să ne debarasăm, din mers, de tot dogmatismul și anacronis-

mul ce mai persista, atât în gândire, cât și în practică. Totodată, eram puși într-o dilemă: doream o societate bazată pe principiile democratice, o societate în care omul să se poată folosi de toate avantajele ei, dar în condițiile crizei economice instituționale, nivelul scăzut de trai au fost unele dintre cauzele care nu ne dădeau posibilitate să obținem un echilibru politic în societate.

Recunoașterea internațională a tânărului stat independent, Republica Moldova, a creat premise pentru a ne familiariza cu democrațiile europene și internaționale. S-au deschis noi perspective, s-au început înfrățirile dintre localitățile Moldovei cu localități din statele europene și Statele Unite ale Americii. N-a fost excepție nici sectorul Buiucani. Noi ne-am înfrățit cu sectorul XV al Budapestei și cu orașul Greensboro din Carolina de Nord (SUA). Au fost efectuate vizite reciproce, vizite care au generat noi viziuni privind parcursul nostru democratic.

La începutul anilor '90, pentru administrația publică, pe ordinea de zi era crearea unei instituții care să ghideze procesul de implementare a reformelor instituționale în toate domeniile vieții social-economice. Așteptările noastre s-au materializat atunci, când președintele Republicii Moldova, Mircea Snegur, a semnat, la 21 mai 1993, decretul privind înființarea Academiei de Studii în

(Continuare în pag. 7)

(Sfârșit. Început în pag. 6)

Domeniul Administrării Publice (astăzi Academia de Administrare Publică) pe lângă Guvernul Republicii Moldova. Această instituție a jucat un rol important în formarea profesională a funcționarilor publici. Cursurile de perfecționare, organizate în Academie, aveau un caracter pragmatic, cu un program concret ce ținea de activitatea pe domenii. Prelegerile erau prezentate de profesori distinși din statele europene și SUA.

Când am primit oferta, în 1994, de a-mi aprofunda cunoștințele în domeniul științei administrative, management și relații internaționale, am acceptat-o fără ezitare. În primul rând, conducerea Academiei ne-a primit în rândul instituției nu ca pe niște învățăcei, dar ca pe colegi, care dispun de o anumită experiență, de anumite cunoștințe. Procesul de studii avea un caracter democratic, era un dialog dintre profesor și audiență. Cu deosebită recunoștință îmi amintesc de primul rector al Academiei, regretatul Mihail Platon, care ne insufla încrederea în parcurgerea procesului de reformare a societății, că noi suntem cei care cunoaștem situația mai bine, că trebuie să ne implicăm activ în implementarea reformelor, că noi suntem barometrul evaluării viabilității unui sau altui act juridic. A fost acel profesor care permanent se interesa de problemele cu care ne confruntăm în activitatea noastră. Cu

Misiunea nobilă a Academiei

alte cuvinte, ne-a fost un povățuitor dar și un foarte bun coleg.

O altă personalitate, un dascăl remarcabil, a fost regretatul profesor universitar, prim-prorector, Sergiu Roșca. Profesorul Roșca a fost acel care, fiind format în condițiile Uniunii Sovietice, dar cu studii în domeniul filosofiei, a reușit să facă o distincție între regres și progres și a propus o nouă abordare a

distinsei profesoare.

Permanent îmi aduc aminte de profesorul Victor Popa, actualmente judecător la Curtea Constituțională. Ba mai mult ca atât, viața ne-a făcut și buni prieteni și colegi de lucru. Am activat o perioadă ca deputați în Parlamentul Republicii Moldova. Experiența domniei sale ca președinte al Comisiei Juridice a Parlamentului mi-a fost și îmi

procesului de reformare a societății. Prelegerile lui ne demonstau, sub aspect filosofic, istoria societății, procesul evoluției de la dictatură spre democrație, eliminarea docrinelor pseododemocratice în construcția statală etc. A fost un profesor de un talent deosebit.

La fel, e necesar de amintit și de doamna Claudia Crăciun, om de o erudiție și un talent înăscut, cu o pregătire artistică. Cursul „Tehnici de comunicare”, pe care l-a elaborat profesoara, ne-a fost și ne este și acum de un real folos. Și astăzi, când avem o dilemă în viitoarele negocieri, consultăm lucrarea

este de mare folos în viață.

O latură creativă în activitatea Academiei este antrenarea profesorilor în elaborarea studiilor privind administrarea, managementul, dreptul, relațiile internaționale.

A fost salutar faptul că cu suportul programului „TACIS”, profesorii Academiei au elaborat și au editat 34 de lucrări în domeniul științei administrației. Aceste lucrări ocupă un loc important în biblioteca funcționarului public.

În ultimii ani, marea majoritate a angajaților preturii sectorului Buiucani au studiat la Academia, fie la cursuri de dezvoltare profesională

de scurtă durată, fie la studiile de masterat. Practic, toți tinerii angajați ai preturii au absolvit ciclul II la Academie.

Academia are o misiune destul de dificilă, dar, totodată, nobilă, este pregătită de a răspunde la provocările timpului, de a da o interpretare adecvată la tot ce se petrece în domeniul public. Atelierele pe care le organizează sunt efective pentru funcționarii publici, pentru aleșii locali. La aceste ateliere participanții dezbat problemele stringente cu care se confruntă în activitatea cotidiană.

Aducându-ne aminte de anul 1993, anul înființării „Alma Mater Studiorum” în domeniul administrației, parcă a fost dăunăzi, ori de câte ori ne confruntăm cu noi provocări, apelăm la Academia de Administrare Publică, la profesorii ei, care ne oferă susținere și îndrumare profesionistă.

Douăzeci și cinci de ani este vârsta de trecere de la tinerețe la maturitate. Academia de Administrare Publică deja a atins vârsta maturității, are o reputație unanim recunoscută atât în țară, cât și peste hotarele ei. Credem că prestigiul Academiei va crește dacă va restabili studiile universitare (ciclul I), astfel, va avea o continuitate: studiile universitare (ciclul I și II), doctoratul, perfecționarea continuă și, poate cel mai important, Academia trebuie să capete statutul de Centru de atestare a funcționarilor publici.

Valentin GUȚAN – primul primar decorat cu „Ordinul Republicii”

Valentin GUȚAN,
primarul orașului Cricova

Băștinaș din Poiana, raionul Șoldănești, și-a început activitatea, de timpuriu, în calitate de director al Casei de Cultură din Saharna, raionul Rezina, iar după ce a absolvit Universitatea de Stat din Moldova, este angajat ca profesor de istorie la școala medie din orașul Cricova, mun. Chișinău, care avea să-i devină a doua baștină. Își iubea profesia, școala, elevii, cărora le dădea lecții autentice de istorie, dar iată că vine anul 1987, anul care i-a schimbat destinul întregii vieți, pornind pe o cale nouă, dar în deplină corelație cu vocația sa – cea de funcționar public. Calitățile sale de bun organizator, bagajul de cunoștințe și capacitățile de comunicare, de lucru cu oamenii, au determinat organele de pe atunci să-l propună în campania de alegeri locale pentru funcția de președinte al Comitetului executiv de orașel. A fost o provocare și o oportunitate, în același timp, la care domnia sa a răspuns cu încredere în forțele proprii și la chemarea inimii.

Bine cunoscut în cei patru ani de dascălie, Valentin Guțan câștigă detașat alegerile, venind în fruntea administrației orașelului Cricova, funcție căreia i-a rămas

devotat până în prezent, timp de peste 30 de ani. A câștigat toate cele șapte mandate din primul tur, fiind, poate, cel mai longeviv primar din republică.

Pentru o mai bună și mai eficientă administrare a treburilor localității, Valentin Guțan a decis să-și aprofundeze cunoștințele în domeniul la Academia de Administrare publică, unde aplică în 1996 la studiile de masterat la specialitatea Administrația Publică, urmând apoi și cursuri de dezvoltare profesională. Cunoștințele acumulate la această instituție prestigioasă l-au ajutat să dezvolte activități pe multiple planuri de renovare a orașului. Ca rezultat, au fost rezolvate un șir de probleme de importanță primordială pentru localitate. A fost efectuată gazificarea în

întregime a localității, rezolvată problema asigurării cu energie termică a blocurilor cu multe etaje, luate măsuri în vederea asigurării cu servicii comunale a locuitorilor, inclusiv asigurarea în regim nonstop cu apă potabilă, precum și construcția rețelilor de canalizare. A fost reconstruită stația de purificare a apelor reziduale. Au fost efectuate lucrări de amenajare a localității prin asfaltarea străzilor pe o lungime de circa 26 km. De asemenea, au fost luate măsuri și efectuate lucrări în vederea asigurării în întregime a localității cu iluminat stradal.

O direcție prioritară a

activității primăriei Cricova este grija și susținerea tineretului prin diversificarea serviciilor de tineret, crearea condițiilor optime de trai și menținerii tineretului în localitate. În acest scop, au fost repartizate circa 750 de sectoare pentru construcția caselor pentru familiile nou formate.

Au fost luate măsuri în vederea reparației și renovării obiectivelor de menire social-culturală, inclusiv grădinița nr. 33, Școala de Arte, gimnaziul nr. 77, Casa de Cultură, liceul teoretic A. Mateevici, reparația capitală a Bibliotecii publice.

Fiind istoric de profesie, a fost inițiatorul unui proiect inedit pentru Cricova, dar și pentru întreaga republică – fiind inaugurată Aleea Domnitorilor – 11 busturi ale domnitorilor Principate-

În afară de minele de piatră, în orașul Cricova sunt înregistrați 500 de agenți economici mari și mici. Condițiile de trai din orașul Cricova nu diferă cu nimic de cele din capitală. Numai pe parcursul ultimilor doi ani, Cricova a fost vizitată de peste 130 de mii de turiști, o performanță cu care puține alte localități din Republica Moldova se pot mândri.

Și ca o încununare a activității sale vaste pentru comunitate și pentru oameni Valentin Guțan a fost decorat, prin decretul Președintelui Republicii Moldova, cu „Ordinul Republicii”, domnia sa fiind primul primar decorat cu cea mai înaltă distincție de stat, în semn de înaltă apreciere a muncii îndelungate și prodigioase în organele administrației publice, pentru contribuție la promovarea transformărilor social-economice și activitate organizatorică intensă.

lor Române.

Toate aceste realizări, proiecte și alte activități de dezvoltare și modernizare au fost materializate, în fond, în baza bugetului local, Cricova fiind una dintre puținele localități ale Republicii Moldova, care reușește să-și acopere cheltuielile din sursele proprii de venit.

Redacția ziarului „Funcționarul Public” îi transmite dlui Valentin Guțan cele mai sincere felicitări cu ocazia decernării acestei înalte distincții de stat, urându-i noi realizări în plan personal și profesional.

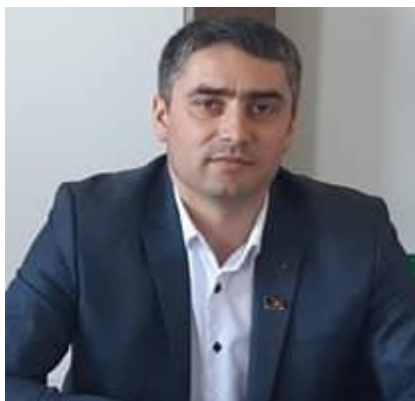
Vlad IONAȘCU

Migrantul Lilian Botnaru – primar de Lozova

Pare curios, la prima vedere, titlul acestui material, dar el exprimă, în esență, o istorie interesantă și captivantă, în contextul realităților noastre de astăzi. Este vorba de **Lilian Botnaru, primarul comunei Lozova**, care include și satul Stejăreni, din raionul Strășeni, venit și el din rândurile migranților, dar exemplul său este unul deosebit și de învățătură pentru alți consăteni din străinătate.

După absolvirea școlii medii din satul natal, a urmat studiile la Colegiul Industrial Pedagogic și de Ecologie, însușind profesia de maistru în instruirea profesională, specialitatea subinginer mecanic. Valul exodului la munci peste hotare l-a dus și pe el, tocmai în Portugalia, unde a lucrat pe șantierele de construcții până în anul 2005. Dar fiind mereu cu dorul de acasă, de a fi de folos comunității, a revenit la baștină, desfășurând activități economice în diferite domenii: comercializarea materialelor de construcție și de uz gospodăresc, prestări servicii auto, spălătorie auto, vulcanizare, magazin piese auto, cafenea, magazin alimentar. Prin aceasta și-a făcut un nume de bun gospodar, calități moștenite de la părinții săi, și consătenii îl vedeau mai departe de acum ca un gospodar al întregii comune, că multe trebuiau de rezolvat și, la alegerile locale din 2015, Lilian Botnaru este ales, cu majoritate de voturi, primar al comunei Lozova.

Având spiritul de întreprinzător, de a găsi soluții inovative la problemele localităților, Lilian Botnaru și-a direcționat activitatea pe implementarea proiectelor. După cum avea să facă cursuri de dezvoltare profesională la Academia de Administrare Publică și anume, managementul elaborării și implementării

proiectelor. Și, desigur, că, având experiența sa de fost migrant, unul dintre proiecte avea să devină crearea „Asociației de Băștinași”, care a apărut în cadrul proiectului Migrație și Dezvoltare Locală (MiDL), finanțat de PNUD și cofinanțat de Agenția de Cooperare a Elveției.

Lilian Botnaru: Mulți dintre ei doresc să contribuie sub orice formă ca satul de baștină să se dezvolte, de aceea am și hotărât să implementăm proiectul „Asociația de Băștinași Lozova”. După o amplă campanie de informare despre rolul migranților, băștinașii s-au mobilizat, contribuind cu surse financiare din partea comunității la grantul oferit de Agenția de Cooperare a Elveției”.

Și rezultatele nu s-au lăsat mult așteptate. Pentru necesitățile localităților a fost procurat un excavator multifuncțional de producție japoneză și un tractor. Din costul total de 750.000 de lei, băștinașii noștri de peste hotare au contribuit cu 180.000 de lei. Contribuția primăriei a fost de 200.000 de lei. Excavatorul este folosit la reparația și renovarea drumurilor, desfundarea canalelor după ploii sau la alte lucrări utile comunității. Tractorul a fost procurat pentru noul serviciu de evacuare a deșeurilor și depozitarea lor într-un loc autorizat și îngrădit, precum și la alte lucrări.

„În ultimii doi ani, cu su-

portul băștinașilor de peste hotare au fost realizate mai multe activități, așa spune eu, de suflet, continuă primarul. De exemplu, au fost desfășurate campanii de caritate, precum Caravana de Crăciun și în preajma Sărbătorilor Pascale. În cadrul acestor campanii, mai multe categorii de locuitori ai comunei Lozova, printre care persoane de vârstă a treia sau singuratic, familii socialmente vulnerabile, chiar și foști profesori ai școlii, acum pensionari, în total peste 200 de persoane, au primit cadouri din partea celor plecați din localitate.

Un alt eveniment local, desfășurat anual sub egida primăriei și a celor plecați peste hotare este „Ziua Băștinașului”, anul acesta va fi marcată cea de-a treia ediție. Am primit donații de carte de la băștinași, alte donații.

Sunt foarte bucuros că apelul primăriei a fost auzit de cei plecați, iar rezultatul este cel scontat, benefic pentru consătenii rămași acasă. Căutăm permanent să stabilim relații cu lozovenii plecați din localitate, suntem interesați de realizările și rezultatele obținute de băștinașii noștri în țările de reședință. Ne mândrim cu consătenii noștri Olga Ciolacu, Mihai Ursu, Victor Spinei, Victor Ambroci, Ion Oprea, Nicolae Avram, Ion Chilianu, Victor Avram, Constantin Nicolăescu și mulți alții. Băștinașii cei mai activi de peste hotare sunt Elena Cheptea-Dosca, Eugenia Lozovanu, Viorica Vremeș, Petru Nicolăescu, Anatolie Purici, Lucia Gori, Gheorghe Nicolăescu ș. a.

Și pentru anul 2018 „Asociația Băștinașilor” își propune o activitate multilaterală, precum continu-

area proiectelor începute, campanii de caritate, Ziua Băștinașului. Dar cel mai important proiect este amenajarea Parcului public din centrul satului Lozova, cu gazon verde înconjurat de rânduri de flori, bănci, locuri de joacă pentru copii, dotate cu echipament special, local pentru a servi bucate delicioase și băuturi răcoritoare, în ansamblu, un parc pentru organizarea evenimentelor importante din viața satului.

Ne dorim să reînnoim permanent baștina noastră, or, Lozova din toate timpurile a fost, este și sperăm să fie locul unde să dorești să te întorci. Și dintre cei plecați departe, în străinătate, sunt care aleg să se întoarcă la baștină, să fie alături de cei apropiați. S-au adresat la primărie câțiva tineri, care doresc să-și deschidă afaceri în sat și au nevoie de sprijin și consultări. Îi vom ajuta în măsura posibilităților.

Colaborarea cu băștinașii noștri o vedem într-o permanentă creștere, deoarece avem stabilite mai multe proiecte și angajamente de realizat împreună pe viitor. Doresc foarte mult crearea unui parteneriat durabil și frumos între APL și cei plecați peste hotare. Lozovenii uniți au demonstrat totdeauna că sunt o forță. Consider că, în ultimii ani, puntea de legătură dintre cei plecați și baștină a fost încununată de realizări notorii pentru sat.

Pentru toți lozovenii de pretutindeni, de fiecare dată o spun cu drag, Vă așteptăm acasă, la baștina tot mai frumoasă, care este și rodul vostru, să ne bucurăm împreună de meleagurile noastre natale, de suflet, acum și pe viitor”, o spune optimist primarul de Lozova, Lilian Botnaru.

Raionul Soroca - partener al unui program transfrontalier

Consiliul raional Soroca va colabora cu Administrația raională de stat din raionul lampil (Ucraina) prin intermediul unui program de cooperare moldo-ucrainean, pentru a realiza acțiuni comune de valorificare a potențialului turistic. În acest sens, echipa proiectului „Turismul rural – un pas sigur pentru sporirea cooperării transfrontaliere între raioanele Soroca și lampil”, implementat de IDIS „Viitorul”, a desfășurat, recent, atelierul de lucru „Elaborarea programului moldo-ucrainean de dezvoltare a turismului rural în regiunea transfrontalieră Soroca-lampil”. La eveniment au participat reprezentanții administrației locale și prestatori de servicii turistice din cele două raioane.

„Exploatarea resurselor locale reprezintă un pas esențial pentru dezvoltarea economică a raioanelor Soroca și lampil. Aceste regiuni pot beneficia de o oportunitate comună pentru a-și pune în valoare potențialul turistic și să-și sporească nivelul de trai prin valorificarea moștenirii naturale, umane și culturale. Astfel, programul moldo-ucrainean de dezvoltare a turismului rural va contribui la îmbunătățirea serviciilor publice, va genera locuri noi de muncă și va atrage resurse financiare suplimentare”, a declarat managerul de proiect, Liubomir Chiriac.

Programul moldo-ucrainean de dezvoltare a turismului rural în regiunea Soroca - lampil are scopul de a coordona politicile în domeniul turismului ale ambelor raioane și a consolida capacitățile autorităților și a prestatorilor de servicii tu-

ristice prin cooperare transfrontalieră. Acest lucru va fi realizat printr-o serie de acțiuni comune menite să valorifice și să promoveze potențialul turistic.

Atât raionul Soroca, cât și raionul lampil sunt unități administrativ-teritoriale care au un potențial turistic important, un patrimoniu istoric bogat, precum și un interes deosebit acordat dezvoltării și promovării turistice și culturale. Astfel, raionul Soroca este renumit prin Cetatea Soroca și localitățile Rudi și Cosăuți, unde activează meșteri populari cunoscuți prin lucrările confecționate din piatră. Iar raionul lampil, în schimb, se mândrește cu monumentele sale naturale, clădirile arhitecturale unice și rezervațiile culturale-istorice.

„Dezvoltarea sectorului turistic atât în raionul Soroca, cât și în lampil este neuniformă în prezent, iar acest program comun va consolida legătura pe care o avem cu autoritățile de peste Nistru și va contribui la protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural cu care se mândresc raioanele noastre”, a menționat Stela Zabriian, secretarul Consiliului raional Soroca.

„Având în vedere simili-

tudinile raioanelor noastre, precum și existența unor inițiative de cooperare atât pe plan cultural, cât și economic, consider oportună și necesară elaborarea unui plan de activitate care să ofere suport autorităților și agenților economici în promovarea serviciilor și obiectivelor turistice”, consideră Liudmila Maiorova, primvicepreședinte-adjunct al administrației de stat a raionului lampil.

Prin acest program de cooperare transfrontalieră turistică se are în vedere inițierea, derularea și dezvoltarea parteneriatului în domeniul turismului, pornind de la faptul că ambele raioane au instituții culturale și muzeale de referință, monumente istorice, și există un interes major acordat turismului rural și antreprenoriatului.

„Localitatea noastră prezintă un potențial turistic bogat și avem vizitatori care vizitează Mănăstirea din Cosăuți, Cariera de granit și pietriș sau atelierile pietrariilor. Și având în vedere că Soroca este un centru cultural și lampil are diverse obiective turistice interesante, ar fi frumos ca să fie creat un astfel de program pentru a le oferi oportunități turiștilor de a vizita localitățile noas-

tre”, spune Aurica Usatiuc, directorul Muzeului de istorie și etnografie din satul Cosăuți.

„În regiunea noastră avem mai multe atracții turistice cu care ne putem mândri, pe care, din păcate, puțini oameni le cunosc. Și cu ajutorul acestui proiect sper să reușim să punem în evidență tot ce avem mai frumos. De asemenea, mulți locuitori din lampil ar vizita cu mare plăcere obiectivele din raionul Soroca și, invers, mai ales dacă s-ar construi un pod peste Nistru”, povestește Elena Greceniuc de la Comitetul de stat al raionului lampil pentru radio și televiziune.

Iar Emilia Lupașcu, șefa Căminului cultural din satul Rudi, este de părere că turismul rural s-ar putea dezvolta datorită unei infrastructuri bune: „Este dificil de a ajunge la obiectivele din satul Rudi, cum ar fi „Farfuria turcului” sau „Peștera răposaiilor” și, din acest motiv, trebuie îmbunătățită, în primul rând, infrastructura de acces către aceste destinații. În așa mod, vom atrage turiștii din toate colțurile lumii”.

Proiectul „Turismul rural – un pas sigur spre stimularea cooperării transfrontaliere între raioanele Soroca (Republica Moldova) și lampil (Ucraina, regiunea Vinnița)”, este implementat de IDIS „Viitorul”, în parteneriat cu Consiliul raional Soroca și Administrația raională lampil (Ucraina). Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Programul de Cooperare Teritorială Republica Moldova – Ucraina în cadrul Parteneriatului Estic (EaPTC).

Ana-Maria VEVERIȚĂ,
ofțier de presă IDIS „Viitorul”

Tehnici de elaborare a actelor normative și a documentelor oficiale

Continuăm publicarea extraselor tematice din Ghidul practic „Instrumente de bună guvernare la nivel local”, compartimentul actelor normative și documentelor oficiale.

Tehnici de documentare Activitatea de documentare (compartimentul de secretariat) în cadrul autorității publice este o activitate cu caracter de amplă generalizare. Ea se desfășoară atât în cadrul organelor centrale ale administrației publice (guvern, ministere, alte autorități ale administrației publice centrale), cât și al organelor locale și al agenților economici, precum și în unități de profiluri diferite: școli, biblioteci, unități de cercetare, unități de ocrotire a sănătății etc.

Dacă existența compartimentelor de secretariat are caracter de largă generalizare, structura, formele de organizare, amploarea, numărul de funcții, atunci și unele atribuții sunt diferite. Diferențierea, generată de necesități este legiferată prin actul normativ de înființare, organizare și funcționare a organului, unității sau instituției respective, precum și prin alte acte care reglementează diverse aspecte ale activității economico-sociale.

Cadrul normativ

Pentru lucrul cu documente oficiale:

- Instrucțiuni-tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale și ale autoadministrării locale, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 618 din 05.10.1993;

- Instrucțiuni cu pri-

vire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice locale ale Republicii Moldova, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 115 din 28.02.1996.

Cu titlu de recomandare:

- Regulamentul-cadru cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în autoritățile publice centrale și locale și în instituțiile din subordinea acestora (Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 721 din 23.07.2007).

Pentru lucrul cu petițiile:

- Legea nr. 190 din 19.07.1994 cu privire la petiționare;

- Instrucțiuni privind ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petițiile persoanelor fizice și juridice, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor Republicii Moldova, aprobate prin Hotărârea Guver-

nului Republicii Moldova nr. 208 din 31.03.1995.

Excepție:

- actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice (reglementate prin Legea privind actele nor-

mative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317-XV din 18 iulie 2003);

- Legea nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul

electronic;

- documentele secrete, modul de întocmire și păstrare al cărora este reglementat prin instrucțiuni speciale.

Prevederile cadrului normativ (cu excepția Legii privind semnătura electronică și documentul electronic) se aplică în documente pe suport de hârtie.

Tehnica ținerii lucrărilor de secretariat pe suport electronic este prevăzută în actele normative speciale, aprobate de Guvern, ce reglementează crearea și implementarea Sistemului integrat de circulație electronică a documentelor.

Instrucțiunile respective se referă la documentele organizatorice (regulamente interne, statute, fișe

de post, scheme de încadrare a personalului, programe și planuri de activitate, dări de seamă, note informative, corespondență ș. a.) și de dispoziție (ordine, dispoziții, indicații, hotărâri, procese-verbale, instrucțiuni ș. a.), cu excepția actelor normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice (reglementate prin cadrul normativ respectiv), petițiilor (reglementate prin Legea cu privire la petiționare nr.190-XIII din 19 iulie 1994 și Instrucțiunile respective) și documentelor secrete, modul de întocmire și păstrare al cărora este reglementat prin instrucțiuni speciale.

Autoritățile publice pot elabora, în baza prevederilor cadrului legal național, acte normative interne (instrucțiuni, regulamente etc.), care ar prevedea regulile și tehnica lucrului cu documentele oficiale în cadrul autorității publice respective, ținând cont de atribuțiile și specificul acesteia.

În cadrul autorităților administrației publice instrucțiunile sunt aprobate de conducător (președintele raionului/șef direcție (secție)/ primar), după coordonarea acestora cu Serviciul teritorial de arhivă.

Asigurarea documentară a administrării, exercitarea controlului asupra respectării sistemului unic al lucrărilor de secretariat în subdiviziunile structurale ale autorităților publice, ghidarea metodică și instruirea în acest domeniu este pusă în sarcina serviciului secretariat al autorității publice/persoanei responsabile de acest domeniu de activitate.

Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile

Pe 23 aprilie, de Ziua Bibliotecarului și a Zilei mondiale a cărții și drepturilor de autor, în Republica Moldova este marcată Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile. Pentru Academia de Administrare Publică această dată din anul 2018 are o semnificație deosebită, fiind marcată în contextul anului jubiliar al instituției. În această zi, vor fi vernisate expozițiile: „Academia de Administrare Publică la un sfert de veac: realizări didactico-științifice”, „Bibli-

oteca universitară – suport informațional și documentar al instruirii și cercetării”. „Cărți cu dedicații și autografe din colecția Bibliotecii Științifice AAP”. De asemenea, va fi difuzat spotul video „Biblioteca Științifică AAP la cea de-a 25-a aniversare a AAP” și va fi prezentat Albumul aniversar „Pagini din istoria Bibliotecii Științifice AAP în oglinda mass-media”.

În ajunul acestei zile, pe 19 aprilie, profesorii și masteranzi Academiei vor participa la workshopul „Utilizarea resurselor de informare și documentare la elaborarea tezelor științifice”, iar pe 20 aprilie, elevii Liceului teoretic „Universul” din Chișinău își vor demonstra abilitățile, creativitatea și imaginația în cadrul concursului de desene, fotografii, eseuri, poezii etc., cu genericul „Biblioteca mea – progresul meu”.

În continuare, pe 24 aprilie, va fi desfășurată

activitatea cu genericul „Servicii moderne în Biblioteca Științifică a Academiei de Administrare Publică” cu inaugurarea „Centrului de Resurse Engleze” și a Sălii multimedia.

În cadrul aceluiași eveniment va fi lansat „Repozitoriul instituțional al AAP” care are drept scop crearea și gestionarea unui sistem sigur de preservare

centralizată, pe termen lung a lucrărilor științifice, didactice, informative, de reglementare sau de orice alt gen, cu text integral în format electronic, elaborate de către angajații Academiei.

De asemenea, în cadrul evenimentului se va

desfășura instruirea cu tema: „Cum să devii un profesor mai bun. Metode de predare eficiente utilizând tehnologia informației și comunicării”, avându-i ca formatori pe Angela REPANOVICI, dr., profesor al Universității Transilvania din Brașov, România și Manolis KOUKOURAKIS, dr., directorul Bibliotecii Universității din Creta, Grecia.

Biblioteca Științifică a Academiei este deschisă pentru toți doritorii de a participa la aceste evenimente însemnate din viața Academiei de Administrare Publică.

Rodica SOBIESKI-CAMERZAN,
director al Bibliotecii Științifice AAP

Abonarea 2018

Continuă abonarea pentru anul 2018 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Indice poștal: 76957

Ziarul „Funcționarul public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 39 lei; 6 luni - 78 lei.

Indice poștal: 67919

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu VLĂDICĂ - redactor

Marina PASTUH - redactor - designer

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 11.04.2018

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” - publicație a Academiei de Administrare Publică